

EPIGRAMI

IGO GRUDEN

DIKTATOR

*Od Džingiskana do Napoleona
zavojevalcev vseh sem jaz sinteza,
z besedo eno: vsega stvarstva krona.
Naj ve, komur ni znana njena peza,
da se od nje z menoj vred svet pogreza.*

GROMOVNIKU ČASTI

*Sklicuješ se na narodovo čast,
ko našo hočeš pokončati z mečem?
Da taka čast bo v lastno vam propast,
časti gromovnik, to v obraz ti rečem.*

V ZNAMENJU MIRU

*Kaj je vihar, potres, ki stresa nam domove?
Politik le takó o miru v zvočnik rjove,
da res že angel smrti plava nam čez krove.*

PROLETARSKEMU PESNIKU

*V tovarnah in plavžih in rudnikih borba razredna
vpesnitve je vredna,
le pesem je tvoja omledna.*

POIZKUS ABSOLUTNE DRŽAVE PRED 25. STOLETJI

JAROSLAV PRUŠEK — B. B.

V začetku zgodovinske dobe (okrog l. 1000 pr. Kr.) se je polastilo vlade nad Kitajsko pleme Čou, ki je strmoglavilo prejšnjo dinastijo Šang, o katere uredbah ne vemo skoraj nič. Po osvojitvi, morda pa tudi že prej, je bila vsa Kitajska razdeljena v veliko število fevdalnih kneževin (takrat je šlo seveda samo za porečje Rumene reke, ne pa za Kitajsko v današnjem obsegu). Večina fevdnih knezov je navezovala svoj rod na vladajočo dinastijo; nji je morala služiti vojaško in morda dajati še kakšen davek. Čez nekaj časa so priznavali oblast teh kraljev samo v najbližjem okolju njihove osebne države, kjer so si lahko izsilili pokorščino. Drugače so bile te države praktično povsem neodvisne. Večje med njimi so počasi pogoltnile manjše in končno je nastalo sedem močnih držav, ki so imele med seboj divje in zmedene vojne za obvladanje celotne Kitajske. Bila je doba najglobljih socialnih in miselnih prevratov in duševno morda sploh najrodovitnejše razdobje Kitajske. Takrat je propadlo staro rodovno plemstvo in uprava teh držav je postala birokratična. Vodili so jo uradniki, ki so jih izbi-